

COVID-19'DA YOĞUN BAKIM HASTA YÖNETİMİ

Editör

Serra TOPAL

Dursun TOPAL

Zeynep GÜMÜŞKANAT TABUR

Gökhan YAMAN

© Copyright 2022

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-625-8399-66-0	Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN
Kitap Adı COVID-19'da Yoğun Bakım Hasta Yönetimi	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Editör Serra TOPAL ORCID iD: 0000-0003-3431-0472 Dursun TOPAL ORCID iD: 0000-0001-7053-2131 Zeynep GÜMÜŞKANAT TABUR ORCID iD: 0000-0002-9678-6145 Gökhan YAMAN ORCID iD: 0000-0003-1900-5955	Yayıncı Sertifika No 47518 Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık Bisac Code MED000000 DOI 10.37609/akya.1344

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşurmaz. Bu ürünün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

- BÖLÜM 1** COVID-19 Ön Tanılı Acil Servise Başvuran Hastada Yoğun Bakım Ünitesine Yatış Endikasyonu ve Transfer Süreci.....1
Engin ERTEK
- BÖLÜM 2** COVID-19 Yoğun Bakım Ünitesinde Hemodinamik Monitörizasyon 11
Halide AYDIN SAKAR
Duygu KARAKÖSE ÇALIŞKAN
- BÖLÜM 3** COVID-19 Tanılı Yoğun Bakım Hastalarında Hava Yolu Yönetimi..... 23
Ömer DOYMUŞ
- BÖLÜM 4** COVID-19'lu Yoğun Bakım Hastalarında Trakeostomi..... 41
Derya EROL
- BÖLÜM 5** Yoğun Bakımda COVID-19 Hastalarında Oksijenizasyon Yöntemleri..... 53
Özlem YILDIZ
- BÖLÜM 6** Yoğun Bakımda COVID-19 İlişkili ARDS'de Optimal PEEP ve İnvaziv Mekanik Ventilasyon Modları 71
Serpil EKİN
- BÖLÜM 7** COVID-19 ve Erişkinlerde Multisistem İnflamatuar Sendrom (MIS-A).....85
Şükran Merve ÇOLAKOĞLU

BÖLÜM 8	Yoğun Bakımda COVID-19 ve Kortikosteroid Tedavi Protokolleri ..... 93 <i>Osman KAÇMAZ</i>
BÖLÜM 9	Yoğun Bakımda COVID-19 Hastalarında Antikoagülan ve Antiplatelet Tedavi Protokolleri ..... 101 <i>Onur HANBEYOĞLU</i>
BÖLÜM 10	COVID-19 Hastalığında Antisitokin Tedaviler..... 119 <i>Tunzala YAVUZ</i>
BÖLÜM 11	COVID-19 Yoğun Bakım Ünitesinde Antibiyotik Kullanımı .....135 <i>Ayşe Gülcan BAKKAL</i>
BÖLÜM 12	Yoğun Bakımda COVID-19 Hastalarında Sedasyon ve Analjezi ..... 145 <i>Fatih OLUŞ</i>
BÖLÜM 13	Yoğun Bakımda COVID-19 ve Akut Koroner Sendrom.....171 <i>Seval KILBASANLI</i>
BÖLÜM 14	Yoğun Bakımda COVID-19 ve Kalp Yetersizliği .....179 <i>Enise ARMAĞAN KOZA</i>
BÖLÜM 15	Yoğun Bakımda COVID-19 ve Akciğer Hastalıklarında Ayırıcı Tanı..... 195 <i>Özlem YILDIZ</i>
BÖLÜM 16	COVID-19 Enfeksiyonunda Böbrek Hasarı ve Yönetimi .....217 <i>H. Ayben KORKMAZ</i> <i>İlken UĞUZ</i>

BÖLÜM 17	COVID-19 Yoğun Bakım Ünitesinde Endokrin Hastalıklara Yaklaşım	229
	<i>Halide AYDIN SAKAR</i>	
BÖLÜM 18	Yoğun Bakımda COVID-19 ve Karaciğer Yetmezliği.....	247
	<i>Deniz Güncel TURAL</i>	
BÖLÜM 19	Yoğun Bakımda COVID-19 ve Acil Cerrahi Girişimler.....	263
	<i>Emine BÜKÜM</i>	
BÖLÜM 20	Yoğun Bakımda COVID-19 ve Nörolojik Hastalıklar.....	279
	<i>Ahmet BİNDAL</i>	
BÖLÜM 21	COVID-19 ve Psikiyatrik Problemler	289
	<i>Mustafa Necat ABDUŞOĞLU</i>	
BÖLÜM 22	Yoğun Bakım Ünitesinde COVID-19 Gebe Takibi.....	303
	<i>Nurhan EREN</i>	
BÖLÜM 23	Yoğun Bakımda COVID-19 ve ECMO	329
	<i>Nurdan KAMİLÇELEBİ</i>	
BÖLÜM 24	Yoğun Bakımda COVID-19 Hastalarında Sıvı Yönetimi.....	341
	<i>Hazan DAĞLI ASLAN</i>	
BÖLÜM 25	Yoğun Bakımda COVID-19 Hasta Yönetiminde Ultrasonografinin Yeri.....	351
	<i>Gülbahar ÇALIŞKAN</i>	
BÖLÜM 26	Yoğun Bakımda COVID-19 ve Pulmoner Rehabilitasyon.	369
	<i>Sinem AKSELİM</i>	

BÖLÜM 27	Yoğun Bakımda COVID-19 ve Beslenme	389
	<i>Mustafa KÜTÜK</i>	
BÖLÜM 28	Yoğun Bakımda COVID-19 ve Yoğun Bakımdan Kliniğe Transfer Süreci.....	405
	<i>Sevgi DEMİRHAN KUTLUSOY</i>	
BÖLÜM 29	COVID-19 Tanılı Hastada Beyin Ölümü ve Donasyon	413
	<i>Mustafa Naci BALICA</i>	
BÖLÜM 30	COVID-19 Tanısı Olan Erişkin Hastalarda Temel ve İleri Yaşam Desteği Uygulaması.....	421
	<i>Ash KARSLI KOÇ</i>	

YAZARLAR

Uzm. Dr. Engin ERTEK

SBÜ Bursa Tıp Fakültesi, Bursa Şehir Hastanesi, Acil Tıp Kliniği

 0000-0002-1188-5022

Uzm. Dr. Serpil EKİN

SBÜ Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği

 0000-0002-4760-400X

Uzm. Dr. Halide AYDIN SAKAR

SBÜ Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Anestezi ve Reanimasyon Kliniği

 0000-0002-7091-3505

Uzm. Dr. Şükran Merve ÇOLAKOĞLU

Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği

 0000-0003-3739-4595

Uzm. Dr. Duygu KARAKÖSE ÇALIŞKAN

SBÜ Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Anestezi ve Reanimasyon Kliniği

 0000-0003-0025-1478

Uzm. Dr. Osman KAÇMAZ

Turgut Özal Üniversitesi Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği

 0000-0002-1219-7758

Uzm. Dr. Ömer DOYMUŞ

SBÜ Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği

 0000-0002-4377-4490

Uzm. Dr. Onur HANBEYOĞLU

Elazığ Fethi Sekin Şehir Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği

 0000-0001-6898-5625

Uzm. Dr. Derya EROL

Hitit Üniversitesi Erol Olçok Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği

 0000-0002-8036-1943

Uzm. Dr. Tunzala YAVUZ

SBÜ Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği

 0000-0002-6750-2967

Uzm. Dr. Özlem YILDIZ

SBÜ Bursa Tıp Fakültesi Bursa Şehir Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Kliniği

 0000-0002-1588-1256

Uzm. Dr. Ayşe Gülcan BAKKAL

SBÜ Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği

 0000-0002-9314-6193

Uzm. Dr. Fatih OLUŞ

Antalya Kepez Devlet Hastanesi,
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği
ID 0000-0001-6639-8793

Uzm. Dr. Deniz Güncel TURAL

SBÜ Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği
ID 0000-0003-1028-5743

Uzm. Dr. Seval KILBASANLI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği
ID 0000-0003-4052-9593

Uzm. Dr. Emine BÜKÜM

SBÜ Bursa Tıp Fakültesi Bursa Şehir
Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği
ID 0000-0002-5069-4069

Uzm. Dr. Enise ARMAĞAN KOZA

SBÜ Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon
Kliniği
ID 0000-0001-9297-4491

Uzm. Dr. Ahmet BİNDAL

Şanlıurfa Eğitim Araştırma Hastanesi,
Yoğun Bakım Ünitesi
ID 0000-0002-1971-6856

Uzm. Dr. Özlem YILDIZ

SBÜ Bursa Tıp Fakültesi Bursa Şehir
Hastanesi Göğüs Hastalıkları Kliniği
ID 0000-0002-1588-1256

Uzm. Dr. Mustafa Necat ABDUŞOĞLU

SBÜ Bursa Tıp Fakültesi SUAM Bursa
Şehir Hastanesi, Anesteziyoloji ve
Reanimasyon Kliniği
ID 0000-0002-7393-5603

Uzm. Dr. H. Ayben KORKMAZ

SBÜ Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve
Araştırma Hastanesi, Anesteziyoloji ve
Reanimasyon Kliniği
ID 0000-0002-2845-0586

Uzm. Dr. Nurhan EREN

Erzincan Mengücekgazi Eğitim ve
Araştırma Hastanesi, Kliniği
ID 0000-0002-8052-8985

Uzm. Dr. İlken UĞUZ

SBÜ Bursa Tıp Fakültesi Bursa Şehir
Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon
Kliniği
ID 0000-0003-1947-1737

Dr. Öğr. Üyesi Nurdan KAMİLÇELEBİ

İstanbul Medipol Mega Üniversitesi
Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon
Kliniği
ID 0000-0003-4741-7877

Uzm. Dr. Halide AYDIN SAKAR

SBÜ Van Eğitim Araştırma Hastanesi,
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği
ID 0000-0002-7091-3505

Uzm. Dr. Hazan DAĞLI ASLAN

Bezmialem Vakıf Üniversitesi
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği
ID 0000-0003-1873-8516

Uzm. Dr. Gülbahar ÇALIŞKAN

SBÜ Bursa Tıp Fakültesi Bursa Şehir
Hastanesi, Yoğun Bakım Kliniği

 0000-0002-0053-9087

Uzm. Dr. Sinem AKSELİM

SBÜ Bursa Tıp Fakültesi Bursa Şehir
Hastanesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon
Kliniği

 0000-0003-4592-6483

Uzm. Dr. Mustafa KÜTÜK

Aydın Devlet Hastanesi, Anesteziyoloji ve
Reanimasyon Kliniği

 0000-0003-4284-7165

**Uzm. Dr. Sevgi DEMİRHAN
KUTLUSOY**

Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği

 0000-0002-8172-5075

Uzm. Dr. Mustafa Naci BALICA

Ankara Şehir Hastanesi, Yoğun Bakım
nitesi

 0000-0002-7712-3872

Uzm. Dr. Aslı KARSLI KOÇ

Özel EPC Hastanesi Anesteziyoloji ve
Reanimasyon Kliniği

 0000-0002-1555-4618